

Naročnina mesečno
25 Din, za inozemstvo
40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletna 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2596, 2594 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENEC

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Za tesnejše gospodarske zveze z našim Jadranom

Najrealnejša nacionalna politika obstoja v tem, če branimo in utrjujemo v vseh pravicah in z vsemi sredstvi naš jadranski kot naša vrata v svet in če v tem pravcu usmerjamo spoznanje, bolenje ter kulturne in gospodarske sile naroda.

Če je torej obramba našega Jadrana ena med najvažnejšimi točkami našega narodnega programa, moramo spoznanje o neobhodnosti te obrambe tako popularizirati, da prodre v najširše plasti naroda.

Že naša slovenska zgodovina nam nalaga dolžnost, da branimo slovenski jadranski, o katerem tako lepo poje naša slovenska pesem: »Buči, buči morje adrijsko, bilo nekdanj si slovensko, ko po tebi hrastov brod, vozil je slovenski rod.«

Vemo, da imamo na tej narodni poti močne neprijatelje: to je italijanski »il mare nostro« in to je znani momentano mogoče manj aktualni »nemški most na Adriji«. Ravno zato, ker za te nevarnosti dobro vemo, moramo vse storiti, da našo posest na Jadranu čim bolj utrdimo.

Za trajno posest Jadrana smatram za najvažnejše kulturno in gospodarsko utrditev Jadrana v celino naše države. Tu le par misli o gospodarski utrditvi Jadrana.

Gospodarsko utrditev Jadrana si predstavljamo tako, da bo jadranski res dejansko posest celice naroda, da bo jadranski s tisoč vezmi povezan s celino, da bo jadranski v zavesti naroda enako potreben celini, kakor je celina potrebna jadranski, da nam jadranski nudijo svobodna vrata za naše gospodarstvo v svet, kjer nas ne more in ne sme nihče ovirati, katerih nam ne sme nihče zapreti, da nam postane jadranski tako važen in tako potreben za naše življenje, kakor so potrebna pljuča in da smatramo za smrtnega sovražnika vsakogar, ki bi hotel našo posest na Jadranu utegniti, nam naša vrata v svet zapreti. Šele če bo jadranski tako ozko povezan z narodno celino in če bo dobil tak pomen v mišljenju naroda, bomo mogli trditi, da je jadranski utrjen, da je jadranski zares naš.

Naš jadranski je gospodarsko še slab. Najbližje njegovo zaledje štejemo med pasivne pokrajine države, enako kakor tudi otoke. Pa bi moral vendar jadranski predstavljati našo gospodarsko moč, naše bogastvo. Če je Avstrija imela razloge, da današnji naš jadranski zanemarija, se moramo Jugoslavi zavedati, da imamo danes svoje dolžnosti, vse skrbi posvetiti razvoju in gospodarskemu jačanju Jadrana.

Ne moremo se pri tem spuščati v podrobnosti, ker bi nas to predelale zavedlo. Naj omenimo tu predvsem našo železniško politiko. Akcija za zvezo Slovenije z morjem je eminentno jugoslovanska akcija v interesu državne celine. Zlastno je, da gre še toliko našega uvoza in izvoza preko Rakeka in Trsta odnosno Rakeka in Reke; vse to je v škodo našemu Jadranu. Ne gre za zneske, ki jih plačamo za uvoz in izvoz tujim železnicam, tujim pristaniščem in tujim trgovskim posrednikom. Gre za načelo, da se s tem usmerja trgovina in promet od našega Jadrana in se priznavajo in vzdržujejo trgovske posredovalne pravice nam neprijaznega tujca.

Ker pridobiva na pomenu avtomobilski promet, je zgradba prvovrstnih cest na Jadranu ravnotako aktualna kot naša železniška zveza z morjem.

Sušak, Split, Dubrovnik in druge luke našega Jadrana so že ponovno poudarjale svoje želje in predloge glede zgradbe pristanišč, glede železnice in cest, glede železniške tarifne politike, glede pospeševanja turizma, toda malo tega se je že izvršilo.

Nič manj kot razvoj prometa je za naš jadranski neobhodni razvoj trgovine z jadranskim in razvoj produkcije na Jadranu. Če pomislimo, koliko trošimo za uvožene pomaranče, limone, rozine, olje, zelenjavo, cvetje, ribje konzerve, desertna vina, likerje itd., nam nehote pride misel, da je ta dragi uvoz za narod kot celoto neodpustljiv luksus, ko imamo dane pogoje na Jadranu, da vse navedene predmete vsaj v enaki kvaliteti, če ne v boljši, produciramo doma. Manjka le spoznanja in volje, da ta nepotrebni luksus odstranimo in ustvarimo dobre trgovske zveze. Prebivalcem obale in otokov na Jadranu je treba prepričanja, da imajo vse te predmete v bodoče le oni pridelovati in dobavljati za celo državo; domačega potrošnika pa je treba vzgojiti, da zahteva in troši vedno le domače proizvode, ki so že na razpolago.

Seveda trgovina v tem oziru še ni storila svoje dolžnosti. Ona še ni investirala tistega ogromnega truda, ki je za ustvaritev novih proizvodov produkcije in novih trgovskih zvez potreben. Mi imamo na Jadranu prvovrstno olivno olje in se človeku čudno zdi, kako da v vseh večjih mestih države vidi v kolonialnih in vseh katesnih trgovinah ročke z napisom: »Olio Sassos«. Dalmacija prideluje sijajna vina in bi bile popolnoma nepotrebne tuje znanke, kot so: »Corac«, »Fratelli Bianchi« itd. Treba bi bilo poleg tega tudi izločiti ono nesolidno trgovino, ki je sijajnim dalmatinskim vinom z raznimi manipulacijami izpodkopavala zaupanje konsumenta. Pod Avstrijo so na Dunaju v lekarnah kot specialiteto prodajali med z dalmatinskih otokov. Kje pa imamo danes podjetje, ki bi znalo dati dalmatinskemu medu pravo ceno, ko je to vendar najboljše med od kadulje, rožmarina in drugih cvetlic! Hvarske smokve so prvovrstne, toda zopet ni podjetnika, ki bi znal med konsumentu dati jim tisto ceno in sloves, kakor ga le prepogosto dajemo manj vrednemu iz tujine uvoženemu predmetu. Primorje s svojimi zdravilnimi travami, s svojimi višnjami in drugim aromatičnim sadjem ima vse pogoje za izdelavo prvovrstnih likerjev; medtem pa naša trgovina dobavlja konsumentu italijanske, francoske in druge likerje in desertna vina.

Po mojem mnenju bi bil poseben »jadranski teden« potreben za našega konsumenta in za našo trgovino. Tak jadranski teden naj bi predvsem pokazal, kakšne pridelke in v kakšni kvaliteti more nuditi naš jadranski in v take pridelke, glede katerih še danes naš potrošnik za-

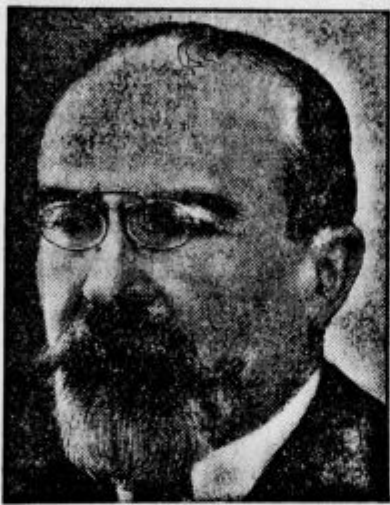
Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš:

Mi imamo iste politične, kulturne in moralne ideale

Solidarnost med Francijo in njenimi prijatelji

Barthou: Hočemo mir in nedotakljivost našega ozemlja

Praga, 27. apr. AA. ČTK poroča: Na gala-banketu, prirejenem na čast francoskemu zunanjemu ministru Barthouju, je zunanji minister dr. Beneš v svojem govoru poudaril, da ni še noben oblak akralni odličnih odnosov med Francijo in Češkoslovaško ter njunih medsebojnih čustev in skupnih interesov. Dr. Beneš je z ironičnim nasmehom omenil dozdnevno hegemonijo in dozdnevno vazalstvo, o čemer ponekod govore, in nadaljeval: »Kako se more kaj takega govoriti o naših dveh državah, ko imata vendar iste politične, kulturne

Barthou

in moralne ideale? Ostali bomo zvesti miru in Zvezi narodov, prepričani, da mora njena moralna moč prej ali slej triumfirati nad negativno silo. — »Naša zveza«, je nadaljeval dr. Beneš, »je konstruktivna in ni naperjena proti nikomur. Želimo, da bi se krog naših sosedov razširil v duhu sodelovanja in lojalnega prijateljstva. Od leta 1920 dalje sta bila Pariz in Praga vedno složna glede potrebe po sodelovanju med državami srednje Evrope. Danes bolj kakor kdajkoli prej poudarjamo enakost stališč v tem vprašanju.«

Govorec o nedavnem obisku g. Titulesca v Parizu ter o skorajšnjem obisku jugoslovanskih prijateljev v Parizu, je dr. Beneš nadaljeval: »Zastopniki Male zveze govorijo povsod isti jezik. Tri države Male zveze se konsolidirajo, čutijo se močnejše in zedinjene ter žele biti mlajše sestre Francije.«

G. Barthou je nato odgovoril dr. Benešu. Najprej je izrekel visoko priznanje avtoriteti in globoki modrosti predsednika dr. Masaryka in uvidenosti ter odločnosti dr. Beneša in naglasil, da ni prijateljstva med Francijo in Češkoslovaško nikoli ni škodovalo. »Obe državi sta zoper sleherni misel o hegemoniji in odločeni, da ne bosta nikoli pristali na nič drugega kakor na zakon pravičnosti in razuma. Enakost političnega naziranja«, je nadaljeval g. Barthou, »pojasnjuje tudi skupnost in kontinuiteto naše akcije. Francija in Češkoslovaška služita istemu idealu in hočeta ohraniti svobodo ter nedotakljivost svojega ozemlja.«

»Tudi mi želimo«, je poudaril g. Barthou, »da bi vsi ostali narodi uživali mir in njegovo dobroto. Če bi katera pojmovanja nasprotovale našim, zaradi tega ne bomo nikoli napadli nobenega naroda. Zmerom smo dvigali glas svobode in bratstva. Zveza narodov je za nas slej ko prej eno izmed najboljših orodij civilizacije. Gotovo je, da obstoje določbe pakta, ki prednjačijo razvoju duhov, vendar bi se dali navesti nekateri primeri o uveljavljenju ženevskih načel ter o njihovem pravičnem vplivu v resnih mednarodnih vprašanjih. Toda naj bo današnji položaj še tako težak, ni varoka, da bi izgubili pogum.«

Govorec o gospodarski preureditvi srednje Evrope je g. Barthou naglasil, da je to velik problem in da ga ne kaže proučevati s političnimi pridržki. V tem vprašanju je stališče Francije popolnoma nepravilno. V razgovoru z dr. Benešem je dosegel popolno soglasje ne samo o problemu srednje Evrope, temveč tudi o vseh drugih problemih, ki so na dnevnem redu.

Govorec o Mali zvezi, je g. Barthou izjavil, da francoska vlada pozdravlja nastop te politične sku-

teva uvoženo italijansko, francosko, špansko ali drugo provenienco.

Kakor pa mi nismo odprli vrat pridelkom našega Jadrana, tako tudi nismo nudili jadranski in njegovemu turizmu vsega tega, kar pri nas pridelujemo. Res so težkoče radi prometa, radi kredita, radi trgovskih zvez. Stoji pa dejstvo, da bi bilo tega prometa danes že veliko več, če bi se bilo na organizaciji trgovskih zvez delalo smoteno. Tudi v tem pravcu bi bila mogoče umestna prireditve posebnega »jadranskega tedna«, ki naj bi pritegnila vse one producete in trgovce, ki bi mogli dobavljati za potrebe našega Jadrana, zlasti za njegov turizem.

Ker pa sam dvomim, ali bo mogoče v bližnji bodočnosti prirediti poseben »jadranski teden« za naše gospodarstvo, zlasti za našo trgovino, zaključim s predlogom, naj bi se v okviru pomladanskega velesejma letos posvetila posebna pažnja vzajemnim trgovskim zvezam med jadranskim in slovenskim in naj bi se v to svrhu določil poseben »jadranski paviljon«. — Dr. Basaj.

pine, ki ji je namen ohranitev miru. »Romunija in Jugoslavija«, je zaključil g. Barthou, »sta popolnoma naših misli o poslanstvu Male zveze, ki ne izključuje varnosti drugih in prijateljstva med sosedmi.«

Francija, Mala zveza in Poljska so eno

(Izjava ministra Titulesca uredniku »Slovenca«)

Ljubljana, 27. aprila.

Nocoj je prispel z brzovlakom iz Trsta romunski zunanji minister Titulescu in se bo začel v Ljubljani do odhoda belgiskega vlaka.

G. minister Titulescu se je nekaj minut razgovarjal z urednikom »Slovenca« in mu izjavil, da je zelo zadovoljen s političnimi razgovori, ki jih je imel s francoskimi državniki, ter da se posebno veseli, da je prišla do izraza tako iskrena volja za sodelovanje med Francijo in med vzhodnimi državami. On se vrača sedaj v Romunijo, kjer bo nadaljeval delo za utrditev razmer na Balkanu. Zelo verjetno je, da bo kmalu prišla v Bukarešto posebna delegacija iz Poljske, ki bo nadaljevala politično delo, ki ga je začel v Varšavi francoski zunanji minister Barthou.

Želimo, da se nam pridruži še Bolgarija

Brno, 27. apr. b. O priliki obiska in konferen- ce francoskega zunanjega ministra v Pragi, pišejo današnje »Lidove Noviny«, da je njegov obisk v današnjih razmerah velikega političnega pomena, ker se je ugotovilo, da se skozi 15 let med francosko in češkoslovaško politiko ni nikdar pojavila kakšna diferena. V teku večeršnjih pogajanj je bila glavna pozornost posvečena vsem aktualnim problemom. Govorilo se je seveda tudi o rimskih protokolih in o italijanski politiki v Podonavju. Oba zunanja ministra sta prišla do zaključka, da

Glede razorožitvenega vprašanja je stališče g. Titulesca popolnoma v skladu s francosko težo, da naj se pogajanja nadaljujejo samo v Ženevi, ker se ne sme dopustiti, da bi razorožitvena konferenca postala konferenca za oboroževanje, predvsem pa ne sme postati konferenca za oboroževanje Nemčije.

O notranje-političnih razmerah v Romuniji se zunanji minister Titulescu ni hotel izjaviti, češ, da mu niso znane, ker se je delj časa mudil v inozemstvu.

Uradno sporočilo o razgovorih Popolno soglasje

Praga, 27. aprila. p. O razgovorih francoskega in češkoslovaškega zunanjega ministra je bil izdan tale komunikacije:

V teku treh pogajanj dne 26. in 27. aprila t. l. sta oba ministra obravnavala vsa važna mednarodna politična vprašanja. V ospredju so bila zlasti vprašanja Srednje Evrope ter gospodarsko sodelovanje podonavskih držav. Oba ministra sta ugotovila popolno soglasje med obema vladama. Nadalje sta govorila o ostalih aktualnih vprašanjih kakor n. pr. balkanski pakt, razorožitvena pogajanja, Mala zveza itd. Tudi tu sta ugotovila popolno soglasje stališč obeh zainteresiranih držav.

se politika Francije in Češkoslovaške v tem oziru popolnoma strinjata. Prav tako se je ugotovilo soglasje v razorožitvenem vprašanju. Zelo obširno sta proučila tudi položaj, ki je nastal po podpisu balkanskega pakta. Izrazila se je skupna želja, da čimprej pride do zblizanja med Bolgarijo in ostalimi balkanskimi državami. Zelo pomemben je bil tudi sestanek med predsednikom češkoslovaške republike Masarykom in francoskim zunanjim ministrom Barthoujem, pri kateri priliki so se razmotrila vsa mednarodna politična vprašanja.

Španiji grozi revolucija

Madrid, 27. aprila. p. Predsednik republike Alzala Zamora je danes popoldne zaupal sestavo nove vlade poslancu Ricardu Samper. Ricardo Samper je član radikalne stranke, je poslanec Valencije in je bil v zadnji Lerrouxovi vladi minister za trgovino in industrijo. Samper je izjavil, da hoče sestaviti vlado narodnega pomirjenja, pri kateri bi sodelovale vse republikanske stranke.

Zadnja seja avstrijskega parlamenta

Nova stanovska ustava bo proglašena 1. maja

V ponedeljek 30. aprila bo sklicala avstrijska vlada parlament, ki že čez eno leto ni zboroval.

Dne 4. marca l. 1933 je ob priliki nepravilnega glasovalnega postopanja v zadevi nekega predloga, tičočega se železniške stavke, prišlo do tega, da so vsi trije predsedniki parlamenta, socialni demokrat dr. Renner, krščanski socialci Ramek in velenec dr. Straffner demisionirali. Vlada kancelarja Dollfusa je to priliko uporabila za to, da je uvedla vlado brez parlamenta na podlagi zakona, ki velja za izjemno stanje.

Opozicija je sicer ugovarjala, da je to neke vrste puč, ker bi predsedniki lahko vršili svoje posle dalje, četudi so in statu demisionis. Vlada se pa za to ni zmenila, ker je imela s seboj krščanske socialce. Vlada brez parlamenta se je zdelo tembolj potrebna, ker je ravno takrat narodnosocialistični pokret tako zelo narasel, da se je bilo bati, da nacizem s pomočjo Nemčije Avstrijo sebi podvrže in jo izpremeni v vazalno državo Nemčije, kar bi bilo seveda povzročilo lahko največji evropski konflikt.

Kaj se je od tega časa godilo dalje, je vsem znano. Dollfussu se je posrečilo, da je potlačil narodno-socialistični pokret, nakar je likvidiral po znanih krvavih dogodkih februarja meseca tudi socialno-demokratsko stranko. Medtem je izdelal novo stanovsko ustavo, ki pa naj bi dobila ljudsko sankcijo po parlamentu. Zato je vlada sklenila, da skliče prlament, ki se bo zbral v ponedeljek.

Da se reši predsedniška kriza parlamenta, oziroma Nationalrata, kakor se parlament v Avstriji imenuje, bo vlada spremenila poslovni red Nationalrata po zasilni uredbi, ki bo določala, da prevzame predsedstvo največja stranka. Zato bo seji 30. aprila predsedoval dosedanj krščanosocialni predsednik dr. Ramek. Parlament bo nato glasoval po ustavi in bo po sprejetju ustave razpuščen oziroma bo njegova funkcija v smislu sprejete nove ustave sama prenehala. Naslednjega dne, to je v torek 1. maja se bo ustava slovesno razglasila. Preden bo Nationalrat glasoval o ustavi in jo sprejel, bo odobril dosedanje zasilne odredbe vlade in bo ratificiral konkordat s sveto stolico, ker je sveta stolica želela, da se konkordat potrdi po parlamentu, kakor to zahteva ustava, ne pa po kakšni zasilni naredbi.

Madrid, 27. apr. c. Vlada kriza se zmeraj ni končala. Desničarji zahtevajo vlado zase in so proti razpustu parlamenta in proti novim volitvam. Levičarji pa zahtevajo koncentracijo republikanskih strank in so za takojšnji razpust parlamenta in za razpis novih volitev. Zmeraj bolj se širijo glasovi o tem, da bo predsednik republike Zamora odstopil. Če se to zgodi, potem je skoraj gotovo, da izbruhne na Španskem zopet nova revolucija.

Po seji Nationalrata se bo sklicala druga ustavna instanca, v kateri so zastopane dežele, Bundesrat, ki bo z istimi formalnostmi sprejel ustavo.

Obenem se bo izvršila že napovedana rekonstrukcija kabineta, ki bo obstojala v tem, da bo vstopil v vlado Starhemberg kot podkanceler in da bo dosedanj podkanceler Fey prevzel ministristvo za javno varnost. Še preostali opozicijski ali napolopozicijski stranki Landbunda oziroma Veleneccev in nacionalnega Wirtschaftsbloka še nista zavzeli stališča napram novi ustavi in se tozadevno z vlado pogajata. Krščanosocialna stranka, ki je seveda, vpoštevajoč dejstvo, da so bili mandati socialnih demokratov in narodnih socialistov naredbenim potom razveljavljeni, v veliki večini, želi, da bi se ustava sprejela soglasno in na dostojen način, kakor se to spodobi za tak slovesen akt. Vendar pa ni verjetno, da bi opozicija glasovala za ustavo, pač pa je upati, da se ne bodo vršile kakšne demonstracije. Na to, da bi Dollfuss sklenil z opozicijo kakšen kompromis glede ustave, ni misliti. Tako bomo torej v torek, 1. maja, dobili v Evropi prvo ustavo, ki skuša udeležiti načela krščanskega stanovskega reda.

★

Grški vojni minister v Ankari

Atene, 27. aprila. p. Atenski listi poročajo, da sta odpotovala grški vojni minister ter šef generalnega štaba v Carigrad, od tod pa potujeta v Ankaro. Vlado listi trdijo, da je to obisk na povabilo Kemal paše. Opozicijski listi pa pisevajo, da gre za vojaška pogajanja na podlagi določil balkanskega pakta, ki določa vojaška pogajanja v šestih mesecih po podpisu balkanskega pakta.

Dunajska vremenska napoved: Oblačno, neg njenje k nevihtam.

Zagrebska vremenska napoved: Spremenljivo oblačno podnevi, noči jasneje. Možne so lokalne nevihte.

Splitaska vremenska napoved: Lahno deževje, oblačno, veter bo popuščal. V zgornjem delu Jadranskega morja mirno, v spodnjem valovito. Temperaturna pada.

Novi duh veje povsod...

„Reakcija“ tudi v sovjetski Rusiji

Kakor povsod po vsem svetu, tako je tudi v sovjetski Rusiji, tej »najnaprednejši« državi univerzuma, kakor proglašajo njeni prijatelji, zavel konservativni veter. Že dve leti se opaža, da se Sovjeti ne držijo več tako strogogo marksističnega dogma in da se čedalje bolj bližajo zapadnemu duhu, čeprav stojimo sele v začetku tega procesa, ki se bo razvijal počasi. Najprej se je ta instinktivni povratak k starim vrednotam opazil v reči armadi, ki ji je duša komisar Vorosilov. Vorosilov je že l. 1932 v reči armadi prepovedal propagando brezbožnikov, sklicujoč se na tisto določbo ustave, ki pravi, da je »vera v Rusiji svobodna«. Nihče ne sme nobene vojaka zasramovati ali zapostavljati, ako kaže verska čustva in nazore, ako hodi v cerkev ali če nosi verska znamenja. V resnici je bilo lauskega Božiča in letos na Velikonoč v nabito polnih ruskih cerkvah opaziti veliko rdečarmejcev v njihovih značilnih dolgih vojaških plaščih. Ta pojav je brez dvoma v zvezi z okrepljenim nacionalnega duha, ki se močno ojačuje v Rusiji, čisto v nasprotju z dogmami nemškega Zida in največjega sovražnika Slovanov, Marxa. Pri cerkveni liturgiji na Božič in Veliko noč pa je bilo opaziti tudi zelo veliko mladine, kar je dokaz, da se versko prepričanje v mladih ruskih ljudeh v zadnjih letih kar samo vzbuja, ker je vsak verski pouk v sovjetski Rusiji strogo prepovedan in nemogoč.

Imamo pa še druge pojave. V šolah ne vlada več prejšnji sistem, ko so gospodje učenci tvorili šolske soviete, kritizirali učitelje, sklepali resolucije, da se jih odstavijo, in si prisvajali ter tudi imeli vpliv na pouk in vzgojo kot tako. Zdaj tudi v sovjetskih šolah absolutno komandira »tovariši« ravnatelji, oziroma gospodje »tovariši« profesorji. Vse šole so dobile disciplinaren red, ki je tako strog, da bi ga celo učenci evropskih gimnazij in univerz označili kot skrajno reakcionaren. Najnovejši dekret sovjetske vlade uvaža celo semestralne izpite in maturo ter podobne buržujske naprave.

Velika politična kriza v Franciji

Meščanska levica se je razklala

Pariz, 27. aprila. b. Vse kaže, da je kriza v radikalni stranki neizbežna. Izbruhnil je nevarni spor, ki ga Herriot ne more reševati, ker je član vlade.

Kriza je izbruhnila zaradi akcije bivšega levičarskega narodnega poslanca Bergeryja, ki je ustanovil skupno fronto, v kateri naj se zberejo vsi levičarski elementi Francije. Bergeryjeva fronta razpolaga tudi z oboroženimi elementi. V nedeljo gre poslanec Bergery na ožje volitve proti svojememu desničarskemu kandidatu. Pri tem so mu

Tretji značilni pojav je to, da se Sovjeti vračajo k etičnim nazorom zapada, ki so jih v prvih letih revolucije v smislu marksističnega dogma proglašali za neumnost oziroma za »ideološko nadstavbo buržujskega gospodarskega reda«. Tako n. pr. ni več mogoče, da bi mož in žena v smislu ustave ločila svoj zakon kar brez vsakega vzroka, kakor je to bilo doslej. Policija oziroma sovjetski komisariji so začeli že pred letom na take ločitve gledati s pisanim očesom in danes se ne upa že noben sovjetski državljani ali državljanka stopiti kar meni nič tebi nič pred tovariša komisarja, naj bi ju ločil, ako ne moreta navesti in dokazati zadostni pametnega razloga. Sovjetski časopisi in revije pa že začenjajo pisati o velikem pomenu etičnega zakona, ki se sme razdreti samo iz zelo važnih individualno-seksualnih, fizioloških in »socialnih« razlogov. Tudi odprava plodu ni več tako lahka zadeva, kakor je bila doslej, in se zahtevajo take formalitete in take stroge individualne in socialne indikacije, da ženske ne letajo več tako lahko-miselno in brez skrbri v bolnišnico oziroma na kliniko.

Tudi v politični upravi je zavel drug duh, kar se očitno vidi iz odprave GPU. Isto tendenco moremo zaznavati na polju pravosodstva, kjer za dobrega sodnika danes ne zadostuje več marksistična pravovernost tovarišev sodnikov, ampak strogo juridična izobrazba, in se razmišlja o reformi kazenskega zakonika ter se v to svrhu pričakuje evropske »buržujske« kazenske zakonodaje. Omogočilo se bo tudi, da se bodo politični obtoženci lahko zagovarjali po odvetnikih svobodno in brez pritiska, kar je bilo doslej izključeno.

Torej »reakcija« tudi v Rusiji — bi dejali naši evropski marksisti, ki vsak poizkus in vsako prizadevanje k bolj naravnemu gojmovanju javnega življenja in gospodarstva označujejo z »reakcijo« in se s to frazo otepajo v svoji budalasti ortodoksiji vsakega novega duha.

zagotovili pomoč socialisti in radikali, ki so proti vladi g. Doumergueja. Zaradi tega spora je demisijski dolgotrajni tajnik radikalne stranke Mühaud. Kot posledica tega je bila, da so mnogi radikalni poslanci sklenili, da se pridružijo Bergeryjevi fronti in da gredo na volične skupaj s socialisti, ki so proti sedanjim vladi.

Ni dvoma, da bo razpad radikalne stranke dal Doumergueju povod za razpustitev zbornice in razpis novih volitev, ki bi se vršile v jeseni.

Drama na morju

Berlin, 27. aprila. c. Na baltičski obali je opazil neki carinski parnik sumljiv parnik »Neptun«, ki je nosil pristaniško ime Gdinja. Parnik se je hotel skrivaj približati obali in vžihotapiti alkohol. Ko je parnik »Neptun« opazil, da ga cariniki zasledujejo, je s polno paro odplul v danske vode. Cariniki pa so obvestili danske pomorske oblasti o bližajočem se parniku in te so poslale za parnikom na lov podmornice. Parnik pa je kljub temu zbežal v švedske vode, kjer se mu je posrečilo izkrcati ves

torov. Nato pa ga je podmornica prisilila, da ji je moral slediti v danske vode. Ker pa kapitan ni hotel dati nobenih povelj, je podmornica privežala parnik in ga vlekla v dansko luko. Kapitan pa je zapovedal svojim pomoščakom, naj prerežejo vrvi, kakor je kapitan podmornice poslal na ladjo svoje mornarje, ki so kapitana odstavili in zaprli. Kapitan se bo moral zagovarjati zaradi kršitve mednarodnih pomorskih predpisov.

† Nadškoj Kordač

Dr. Fr. Kordač, ki je včeraj umrl v bolnišnici usmiljenih bratov v Pragi, je dopolnil 82 let (rojen 11. jan. 1852). Bolehal je že dalje časa, zadnje dni je pa zbolel še na uredniški. Praški nadškoj je postal 1919, ko ga je Benedikt XV. poklical na mesto nemškega nadškofa v Hugu. Radi boleznosti se je odpovedal svojemu mestu 13. julija 1931. Od tedaj je preživel od dnevnega življenja in politike mirno živel v Dolnem Brežany pri Zbraslavi.

Rajni dr. Kordač je bil markantna oseba v češkem kleru. Bil je velik apologet krščanstva in katoličstva na Češkem, in to z življenjem in globoko, filozofsko šolano besedo. Kot bivši profesor bogoslovja je razumel sholastično filozofijo epistotično na svoj čas. Razvoren tega je bil izvrsten govornik, do zadnjega velik prijatelj in voditelj mladine in katoliške inteligence. Prišel je na najbolj vodilno in odgovorno mesto v najtežjem času, ko je odpadništvo in propaganda za »česko cerkev« bila v največjem razmahu. Kot bogoslovec, kot mislec, zlasti pa kot dober duhovnik se je uspešno postavil v bran razkritjanju češkega naroda, obnovil je disciplino v češkem kleru in zavzel je poznano prijateljsko stališče napram socialnim problemom in svojih pastirskih pismih in k temu navajal tudi svojo duhovščino. Sploh je bila pot za dober duhovski naraščaj ena poglavitnih plov delovanja rajnega nadškofa. Zgradil je tudi moderni seminar za bogoslovce. Kot oseba in človek je bil velik prijatelj demokracije, velik prijatelj ljudi in malega človeka, ascetičnega življenja in moč velike življenjske močnosti.

Njegove filozofske in teološke razprave je objavljala »Slovník bohovidny«, potem pa tudi mnoge druge strokovne in znanstvene revije. Napisal je knjige »Človek«, »Bog«, »Cerkev«.

Važna gospodarska konferenca Male zveze

Praga, 27. aprila. p. V ponedeljek 30. t. m. se začne v Bukaresti druga gospodarska konferenca Male zveze. Delegati iz Jugoslavije in češkoslovaške so deloma že odpotovali. Glavna točka dnevnega reda je odstranitev najrazličnejših težkoč, ki ovirajo razmah medsebojne trgovine. To so predvsem devizne omejitve. Zaradi tega bo na konferenci govor o sodelovanju emisijskih bank. Nadalje bo konferenca obravnavala tudi prometna vprašanja ter je pričakovati važnih ukrepov za izboljšanje letalskega, železniškega in parobrodne prometa.

Ogromni gozdni požar

Sarajevo, 27. apr. k. Silni gozdni požar v gozdovih v tajniškem okraju se zmeraj traja. Popolnoma je uničenih 2.400.000 kv. metrov najboljšega industrijskega gozda. Uničenih je na ta način nad 100.000 kub. metrov industrijskega lesa. Gozdno ravnanje v Sarajevu je poslalo na lice mesta strokovno komisijo, ki naj ugotovi vzroke požara. Aretiranih je deset delavcev in pastirjev, ki so osumljeni, da so zakrivali požar.

Belgrajske vesti

Belgrad, 27. apr. m. Kakor doznavamo, rešuje sedaj vprašanje o podpisu pogodbe za nabavo premoga iz trboveljskih rudnikov za potrebe državnih železnice finančno-gospodarski komitet ministristva.

Belgrad, 27. apr. Predsedstvo centralnega odbora za posredovanje dela je na svoji seji 24. aprila sklenilo podeliti rodbinam rudarjev, ki so se ponesrečili v Kalkju, podporo v znesku 5000 din s posredovanjem organov javne borze za delo v Sarajevu. Tudi nameščeni osrednje uprave za posredovanje dela in javnih borz za delo v vseh državah so sprili velikost katastrofe začeli v svojih vrstah zbirati prispevke za rodbine ponesrečenih rudarjev.

Belgrad, 27. aprila m. Za podgozdarja v 7. pol. skup. je postavljen v Celju Alfred Majzenovič, dosedanj podgozdar iste položajne skupine. — Upokojeni so: Marija Windischer in Otilija Logar, poštni uradnici v Kranju; Slava Keluc na pošti Maribor 1 in Franciska Traven na pošti Ljubljana 1. Z odlokom ministra za gozdove in rudnike je postavljen pri ravnateljstvu državnega rudnika v Brezi za rudarskega pristava 8. pol. skup. ing. R. Golia, dosedanj uradniški pripravnik; pri ravnateljstvu državnega rudnika v Velenju je postavljen za knjigovodjo 8. pol. skup. Cvetko Kovačič, dosedanj pomožni knjigovodja 9. pol. skup. Za pomožnega tehničnega manipulant 9. pol. skup. je postavljen Stefan Konzulari, doslej uradniški pripravnik; za pomožnega skladiščnika v 9. pol. skup. pa je postavljen Vlado Belc.

Zagreb, 27. aprila. c. Jutri 28. aprila se bo ob 11 dopoldne otvoril zagrebaški velesejem. Zagrebaška radio postaja bo prenašala slovesnost otvoritve.

Jugoslovani — guverner v Rusiji

Sarajevo, 27. aprila b. Pred kratkim je postal bosanec Borislav Petković iz Rogaticke komisar sovjetske kazanske gubernije. Petković je bil pred vojno v Rogatici ugleden trgovec. Na ruski fronti je bil ujet in sedaj ga je doletela ta visoka služba. Bil pa je od naših oblasti proglašen že za mrtvega ter se je zaradi tega njegova žena poročila, istotako se je poročila tudi njegova hčerka. V Sarajevu ima še nekaj bližnjih rojakov.

Berlin, 27. aprila. b. »Frankfurter Nachrichten«, eden izmed najpomembnejših listov, ki je prišel izhajati leta 1722, preneha dne 30. aprila izhajati.

Kriza nemškega protestantizma

Monakovo, v aprilu.

Hitlerjev pokret je »totalitar«, to se pravi, da hoče zajeti vsega človeka, ne da bi hotel pustiti iz svojega vidika tudi versko področje.

Ko je narodna socialistična stranka odpravila avtonomijo dežel in dala s tem večjo oblast v roke centralni vladi, se je takoj požurila, da unificira tudi deželne protestantske cerkve. Sledijo svojem voditeljskemu načelu (Führerprinzip), je postavila na čelo vsemu nemškemu protestantizmu državnega škofa (Reichsbischof) in mu podredila vse protestantske cerkve. Tako so nemški protestanti dobili neke vrste »nemškega papeža«, nacionalnega papeža, kar je razumljivo vzbudilo hud odpor v njihovih vrstah. Protestanti pa so obdržali sicer, kar tiče notranjega ustroja njihove cerkve, svojo demokracijo. Le pokrajinske sinode in pokrajinski deželni škofje so bili podrejeni enotni državni upravi (ministerium) in pa državnemu škofu, ki je tudi predsednik uprave.

Glavno oporo imajo državni škof v »nemških kristjanih«. To je nazistična klika v protestantizmu, ki bi protestantizem hotela pogeramaniti in napraviti iz njega izrazito nemško nacionalno vero. S pomočjo vlade in precej nasilnih metod so se »nemški kristjani« polastili skoraj vseh sinodskih odborov po deželi.

Proti »nemškim kristjanom« in proti njihovega programu, ki hoče »obstititi« v. pismo in krščanstvo vsega, kar ne ugaja njih rasističnim teorijam, se je 1933 osnoval Notbund, brambena zveza nemških pastirjev, vključno vso višjo protestantsko duhovščino, gotovo nad 80% vsega protestantskega klera. Notbund se podpirali tudi ležni protestantski teologi.

Položaj državnega škofa Müllerja, ki ni miselna teološka zvezda — bil je protestantski vojni kurat, pač pa je osebni prijatelj Hitlerjev — je radi tega postal zelo težaven in naravnost nemogoč. Toda, kjer ne gre z lepa, se poskuša z grda.

„Feldmarschall von Hindenburg“ v Belgradu

V ponedeljek odletimo v Berlin

Belgrad, 27. aprila. m. Zanimanje Belgrajčanov se je sedaj popolnoma osredotočilo na zemunsko letališče, kamor je priletelo včeraj veliko Junkersovo letalo »Graf Feldmarschall von Hindenburg«. Belgrajsko prebivalstvo trumoma hodi v Zemun in si na letališču ogleduje zračni kolos, ki bo v ponedeljek odletel z večjo skupino naših časnikaev na uradni obisk v Nemčijo.

Za danes popolnoma je tukajšnje nemško poslanstvo povabilo na zemunsko letališče tukajšnje časnikaev in člane jugoslovanske nemškega društva, kakih 200 po številu, ki so si na letališču ogledali veliko nemško letalo. Letalo lahko vzame s seboj 5000 litrov bencina, okoli 1000 kg prtljage ter 41 oseb, to je 34 potnikov in 7 mož posadke. Doceli obremenjeno letalo je 24.000 kg težko in lahko hiti 220 km na uro. Današnji propagandni polet letala je bil namenjen predvsem našim časnikaem, ki jih je na zemunskem letališču ljubeznivo sprejemala posadka zračnega kolosa. Notranjost letala

je naravnost luksuzno opremljena. Časnikarji so zavzeli v letalu odrejena mesta, kakor je pilot spravil v pogon vse štiri motorje. Propelerji so v tem trenutku dvignili na letališču pravi vihar, nakar se je letalo polagoma dvignilo in odletelo čez Savo nad Belgrad. Najprej je preletelo mesto in odplulo nad Avalo, nato pa v loku zavilo proti Donavi, ob Savi navzgor ter zopet prešlo na zemunsko stran. Propagandni poleti so trajali nad 20 minut. Časnikarji so bili vsi navdušeni nad krasnim užitkom, saj se vožnja v tem letalu na da niti zdaleč primerjati z vožnjo v vlaklu ali pa v avtobusu. Za časa propagandnih poletov je bil na zemunskem letališču tudi tukajšnji nemški poslanik von Heeren s svojo ženo in otroci, ki so se istotako s časnikaem vozili nad Belgradom.

S tem letalom bodo jugoslovanski časnikaerji odšli z zemunskega letališča v ponedeljek ob 8 zjutraj in bodo že približno ob pol 1 prispeli na berlinsko letališče.

Nova metoda za zdravljenje jecljavosti

Zanimivi eksperimenti zdravnik-psihologa dr. Löwa.

Ljubljana, 27. aprila.

Te dni je prispel v Ljubljano berlinski zdravnik-psiholog dr. Löw, ki si je s svojo uspešno metodo za odstranitev jecljavosti pridobil že znaten sloves. Danes popoldne ob 4 je imel v posvetovalnici ljubljanske gluhonemne pred povabljenimi gosti kratko predavanje o svoji metodi.

Opisal je najprej velike duševne muke in življenjske težkoče, s katerimi se je moral boriti sam v mladih letih: nadloga jecljavosti je bila pri njem tako huda, da skorajda ni mogel besede gladko spraviti iz ust. Poskusil je vse možne sredstva in se podvržal najrazličnejšim metodam zdravljenja, celo psihoanalitični metodi — brez uspeha. Ko je prišel do spoznanja, da brezplodno zapravlja čas in energijo, se je začel intenzivno ukvarjati sam s seboj. Priluhnil je vase in hudno sledil vsem pojavom svoje razrvane duševnosti. Tako sta trdna volja in vztrajnost s časom izoblikovala v njem metodo, po kateri se je najprej začel sistematično zdraviti sam. Čez sto ljudi se živi, ki so pričali njegove nekdane jecljavosti. Ko je opazil vidne siedeve zboljšanja na sebi, je začel svojo metodo uveljavljati tudi na drugih. In je na svoje presenečenje opazil, da so uspehi pri drugih celo znatno večji kakor pri njem samem. Takrat je začel v sebi silo poslanstva, da pomaga neurečnikom, ki trpijo, kakor je nekoč trpel on. Mnogo jecljavcev je že čez nekaj tednov popolnoma ozdravil. Leta 1932 je svojo metodo tako izpopolnil, da se je povsem specializiral v zdravljenje jecljavosti po novi metodi. Ima številna dokumentarna potrdila o doseženih uspehih. Prepričan je, da bo s svojo metodo tudi v Ljubljani dosegel najlepše uspehe.

V nadaljnjem je predavatelj naglašal, da je njegova metoda povsem psihološka. Razlika med zdravim in jecljavim človekom je v tem, da zdravi

nima nobenega interesa priuškovati lastni izgovorjavi, jecljavci pa se le preveč ukvarja s svojo nadlogo. Vse druge metode, hipnoza itd., dozdaj niso pokazale nobenih uspehov, ker so indirektno ali direktno zbujele v jecljavcu strah. Zbuditi v jecljavcu zaupanje in mu pregnati strah iz duše — to je glavni princip njegove metode. Prepričan pa je, da samo tiho lahko pomaga jecljavcu, ki je sam trpel na tej nadlogi kakor on. Te lastnosti si ni mogoče prisvojiti in še manj pričruti na medicinski fakulteti univerze; ta lastnost je v tebi, ali pa je ni.

Po tem kratkem opisu svoje metode je dr. Löw začel s prvim eksperimentom na treh dijakih, ki so se podvržli zdravljenju po njegovi metodi. Vsem se je poznala na obrazu huda duševna borba in nihanje med strahom in upanjem. Zastavil jim je po vrsti več vprašanj v nemščini in francoščini. Odgovarjali so z vidnim notranjim nemir: nervozen drget ustnic ter pospešen obtok krvi in delovanje srca. Nekatere besede v odgovoru so jim zlasti povzročale hude muke, tako prvemu beseda »aufgestanden«, drugemu »eines«, tretjemu »ich«, »Kemie« itd. Francoskih besed pa sploh niso mogli izustiti, kljub skrajnemu fizičnemu in duševnemu naporu.

To je bil prvi kratek eksperiment dr. Löwa. Čez teden dni je predavatelj napovedal povabljenim gostom presenečenje: vsi ti znaki notranjega in zunanega nemira bodo pri njegovih pacientih že v tem kratkem času popolnoma izginili.

V ponedeljek predava dr. Löw o svoji metodi tudi v ljubljanskem radiu.

Huda potegavščina

Dunaj, 27. apr. k. Danes predpoldne se je pred Delavsko zbornico zbralo nad 2000 delavcev, ker so časopisi objavili proglaš zbornice, češ, da se bo brezposelnim delavcem za praznik 1. maja delila izredna podpora v znesku 10 šilingov. Sedaj pa se je ugotovilo, da so neznani zlikovci ponaredili podpis tajnika Delavske zbornice in poslali uredništvu dunajskih listov ta lažniv dopis. Rez očarano delavstvo se je užajeno vrnilo na svoje domove.

Potrži globoke žalosti naznanjamo, da je naš sad vse ljubljani tu dobri oče, stari oče in brat, gospod

Anton Pavčič

danes 27. aprila ob 4 zjutraj, previden s svetimi zakramenti, v 82. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo 29. aprila ob pol štirih popoldne iz hiše žalosti na Kraljeviča Petra trgu št. 6.

Sv. maše zadošnice se bodo brale v kapiteljski cerkvi. Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin.

Novo mesto, dne 27. aprila 1934.

Anton, Ludvik, Jakob in Franc, sinovi; Marija por. Černe, Rezi in Vera, hčerke — ter ostalo sorodstvo.

Morje je naše zlato okno v svet

Jadranski teden v Ljubljani

in Istre ter ne more in ne sme uživati lepote in blagodat morja!

Pred enajstimi leti je začela krčiti peščica ljudi v Ljubljani ledino za cilje Jadranske straže. Novi društveni znak: zvrnjeni buzdovan kraljeviča Marka, vržen v Jadransko morje, je našel spočetka le malo občudovalcev. Vsakoletna januarska prireditve v Unionu je sicer zbrala cvet ljubljanske družbe, ki je žrtvovala svoj delež; prave poglavitne v pomorsko zavest, ki bi dojela širše kroge, pa ni bilo. Toda redki poborniki za cilje JS niso obupali; tekmo desetih let se je krožek znatno povečal, čemur so pripomogli zanimivi binkoštni izleti in nekaj mladine, ki se je zavzela za JS. Ob praznovanju desetletnice Jadranske straže v Ljubljani je bil razmah pomorske zavesti kar viden. V odbor so stopile sveže sile, predsedstvo je prevzel pomočnik dravskega bana dr. Pirkmajer, z izletom JS v Novo mesto, kjer se je vršila lani letna skupščina, je bil led prebit, nezaupanje je začelo ginititi. Mladina in odrasli so se oklenili JS v taki meri, da je porast članstva v Ljubljani in po deželi petdeset in več odstotni. Pričujoči Jadranski teden naj poskrbi še za poglobitev te zavesti, da bo prihodnji kongres Jadranske straže, ki se bo vršil koncem junija leta 1935. v Ljubljani, najslajša naša poveljna manifestacija za morje.

Jadranska straža ni zgolj narodno-obrambna organizacija s kakšnim romantičnim, solzavim vzdušjem. Njen poudarek leži v kulturnem, gospodarskem, znanstvenem in socialnem poslanstvu. Slednje je privlačljivo za srednješolsko mladino in visokošolce. Brezplačni pomorski tečaji v Splitu, ki jih je bilo deležnih že več slovenskih dijakov, ceneni izleti na morje, brezplačno letovanje v pomorskih kolonijah in domovih JS, letni književni

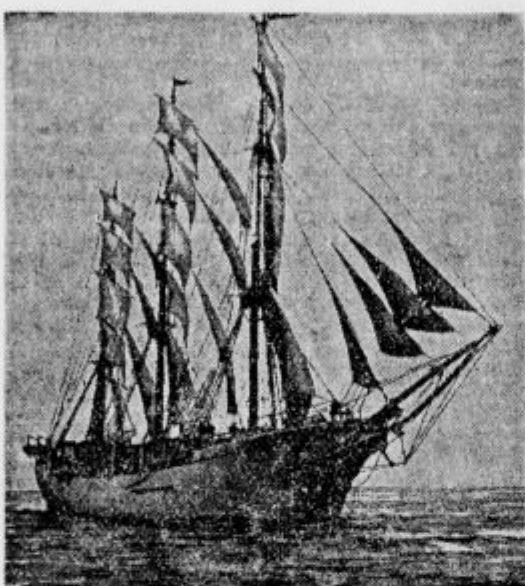
dar z zanimivo, strokovno podano vsebino iz zgodovine, zemljepisa in prirodoslovja (oceanografija), dragoceno gradivo, zbrano v almanahih JS, vse to kaže pestro udejstvovanje tega združenja. Jadranska straža ne miruje, ona skrbi, da ne ostane naše morje siva vodna pušča, ampak da nam ga čim bolj približa kot najčudovitejši košček božjega stvarstva. V ta namen prireja ljubljanska JS že več let binkoštno izlete na naše morje; letos je pripravila izredno cenen izlet do Splita, od koder morejo po hiteti izletniki v 15 skupinah na različne kraje splitske okolice.

Veliki nemški admiral Tirpitz, ki je zapovedoval nemški vojni mornarici med svetovno vojno, piše v svojih spominih tudi o vzrokih, zakaj je bil poražen njegov narod. Svoja izvajanja zaključuje: »Nemški narod ni razumel morja, za to je bil premagan!«

In koliko so žrtvovali Nemci za svojo mornarico, trgovsko in vojno!

Jugoslavlani smo pomorski narod! Od sedmega stoletja živimo neprestano na obalah sinjega Jadranskega morja. Srbi od Bojane do Sutorine. Hrvati od Dubrovnika do Raše v Istri. Slovenci od Poreča do Tržiča. Ta posest ni opečatena samo z nemotnim uživanjem, še več, stoletja je bil tuje gospodar naših obal in morja, tepel nas je, uklepal na galeje, užgal na temena naših dedov sramotna znamenja, trgal jezike, onečeval hčere... toda naš narod in naša pesem sta ostala nezmisljiva. Pomorska zavest je morda nekoliko klonila in prenehala Jadranska straža nam nudi priliko, da zamujeno popravimo in dokažemo svetu, da hočemo živeti tukaj in se veseliti lepote naših obal, dokler bu bučalo ob njih Jadransko morje. V to nam Bog pomaga Jovič.

Letovanje mladine ob morju

skrb za gmotni obstanek le preveč greni življenje. Za zdravje telesa in za nego duše je mladini predvsem treba veselja.

Nismo pa mladini s tem nudili samo veselja brezskrbnih dni, pripomogli smo v obilni meri tudi neposredno k njenemu zdravemu razvoju. Res je sicer, vsi otroci niso enaki, kar stori enemu dobro, utegne drugemu škodovati in pri bolehnih otrocih je potrebno navodilo zdravnika, ali naj gre k morju, ali raje samo na deželo, ali v gorsko podnebje. Pretežno večino zdravih otrok pa smemo brez pomisleka poslati k morju, pa tudi za mnoge bolne slabice, zlasti na primer za one s kostno tuberkulozo, skrofulozo itd., je zdravljenje pri morju kar najbolj koristno. Trije poglavitni činitelji so, s katerimi narava na naši Jadranski obali tako bogato in blagodejno učinkuje na mladi organizem, in to so sonce, morski zrak ter morje samo. Južnejše oceansko podnebje ustvarja neprimerno več suhih solnčnih dni, nego na primer v našem planinskem pasu, kjer so megle pogostne in se vreme tako rado nagiba k dežju. Letovalec pri morju ima mnogo več dni za igranje, solnčenje in kopanje na razpolago, nego bi jih imel pri nas doma ali kjerkoli v planinah. To dejstvo je zanje in za vsakogar, ki ga prvič vidi, in krepila potrebne, ki jim je čas oddiha iz kate-regakoli razloga kratko odmerjen, osobito pa za siromašno mladino, ki nima sredstev za temeljito izrazbo vseh počitnic. Nikjer nima toliko priložnosti, da bi se nemoteno, po vremenskih neprilikah tako brezskrbno igrala pod milim nebom, kot baš na peščenem progu naših primorskih letovišč in s tem plodonosno izkoristila malodane vse dneve letovanja.

Nedavno sem videl v izložbi sliko, ki predstavlja prihod Jugoslovanov k morju. Kako vse ostrmi in nato veselo vzklila pod vtisom mogočnega prizora, ki se je nudi njihovim, le oblikam kopnega sveta vajenim očem, prvokrat v življenju. Ker so stari preprosti narodi odsvit detinske dobe človeštva in so v mnogem še popolni otroci, si smemo tako nekako zamisliti tudi občutke mladega človeka, ki zazre prvič pred seboj razprostrto nepregledno morskoro ravan v vsej svoji naravni veličini.

Lepe so naše snežne planine, prijazni naši griči in zeleni logi, plodna polja in cvetlične trate, toda morje je zanje in za vsakogar, ki ga prvič vidi, nekaj povsem veličastno novega in mogočnega, česar se nagledati ne naveliča in pregledati ne more. Kar mu hrani domišljija spominov iz zgodovine, kar je čital v povestih, kar je slišal o morju po pripovedkah, vse to se sedaj v dejanski istinitosti odpira zadivljenemu razgledu pred njim. Slikovita pomorska mesta, pestro vrvenje pristanišč, bogato obloženi brodovi, razkošni parniki, bele ptice-jadrnice, bujna mnogoličnost morskega živalstva, solnce, ki kot ognjenorodeča obla posveti izza morja in na večer v morju zatone, pesem valov in pesem morskih vetrov, vse to in še drugo je zanj eno samo vidno in nepozabno doživetje čistega neskaljenega veselja. To poudarjam na prvem mestu, ker je mladi duši to tem bolj potrebno, čim temnejše so prilike, ki jim morda senčijo dneve njihove mladosti. Zlata naj bi bila njih mladost, žal pa mnogo-krat ni. Zgodaj lega vsa teža usode že na nedora-lo našo dečo iz družin nezaposlenih in vse onih, ki jim

»Bodite verni čuvarji našega morja!
Za Vami stoji vsa združena domovina.«

Poslanica Nj. Vel. kralja.

Jadranska straža

Težki diplomatski neuspehi prvih poveljnih let, izguba sončnih krajev in brd, poraz pred vojvodskim stolom v Korotanu so rodili med našim narodom živahno narodno-obrambno gibanje, ki se je končno umirilo v znanih družtvih (Jugoslovanska matica, Slovenska straža in druga). Šlo je za ubogo zemljo in pol milijona duš! Položaj v obmorskih deželah Jugoslavije pa je bil še bolj zapleten. Dolgotrajna zasedba Dalmacije po italijanskih četah, večna bojazen, ki so jo ustvarjale grožnje in ustrahovanja tujcev, ki so se zelo neradi zadovoljili z Zadrom, načrtna propaganda Italije in njenih neštevilnih udruženj — od kr. naučne akademije v Rimu do zadnjega kročka »Mare nostrum« — za polastitev in nadvlado Jadrana, nasilno prištevane Dalmacije med italijanske pokrajine, tajni politični pretresljaji, vse te poveljne prikazni so priklicale v življenje narodno-obrambno in kulturno društvo, ki so ga nazivali »Spletski ustanovitelji upravičeno« Jadranske straže.

Mi Slovenci se sprva morda nismo mogli ogreti za to združenje. Usoda nam je že nekajkrat zagrenila silno koprnjenje, da bi svobodno in nemoteno uživali košček morja, ki nam ga je odločil Bog od Poreča do pravilničnega Devinskega gradu, kjer se je spočela naša lepa Vida. Tudi leta 1918. in pozneje naš narod ni mogel preboleti strahotnega dejstva, da mu je zaprla usoda že v tretje zlato okno v svet ter mu odvzela Trst in morje! Vsaka vaba na morje, sleherno vzbujanje spominov nanj je ozivilo le spomin na bridke dni in izgubo. Tako je razumljiva neka potrtost in brezbriznost malega naroda do pomorske zavesti, ker mu je usoda v tridesetih generacijah, kar živi pod božanskimi stenami Triglava, ob Jadranskem morju, v zelenem Posavju ter mu je Gospa Sveta zvesta pomagačka, tako nenaklonjena in krutal! Naš narod je zopet kakor ovel prikovan v nečevje Krasa

Kette Dragotin:

Adrija

O Adrija, kako naj te objame,
kako te naj poljubi pogled moj!
Ti si ko deva, ki si venec sname,
na dan poročni z dražestno rokoj.

Kakor se ženinu oko zavzame,
ko je zagleda nežno pred seboj:
tako si, Adrija, razlila name
razkošij svojih pisani nebroj.

A več, ko svetlih je zvezd na nebi
in več ko ladij jadrnic na tebi,
morje, ti v sreč želj rodilo si.

O srce, kaj si morje mi postalo,
da bodeš nove želje pokopalo,
ko nekda stare potopilo si?...

Prireditve v teku „Jadranskega tenda“

28. aprila: Velika akademija Podmladkov Jadranske straže v Ljubljani, ki se začne ob 20 v veliki dvorani hotela Uniona. Pevski in rajalni nastopi.

29. aprila: Tombola Jadranske straže na Kongresnem trgu, pričetek ob 15. Dobitki: 5000 Din gotovine, brezplačna vožnja na morje, brezplačno letovanje na morju, dvokolo in drugi bogati dobinki.

1. maja: Operna predstava: Tjardovič; Mala Floramy.

2. maja: Zanimiva Radio-reportaža: Po našem morju. Sodelujejo govorniki, pevci in glasbeniki.

3. maja: Potovanje po Sredozemskem morju s Kraljico Marijo. Predava gđ. Mavrin Štefka, dvorana OUZD, začetek ob 20. Brez vetopnine.

5. maja: Zaključna družabna prireditve na Taboru: Začetek ob 20. Sodelujejo: Pevsko društvo Ljubljanski Zvon, Pevsko društvo Tabor, št. Jakobski gledališki oder, plesalka Delakova s svojo umetniško skupino. Prvovrstna postrežba, zlasti pristno dalmatinsko vino.

6. maja: Promenadni koncert v Zvezdi, pričetek ob 10. Miting na Kongresnem trgu z nagovori o pomenu zveze Slovenije z morjem. Začetek ob 11.

Ves čisti dohodek gre izključno v socialnomladinski sklad Jadranske straže, ki naj omogoči revni in bolehn mladini iz Slovenije brezplačno letovanje na morju. V ta namen kupujte tudi kolke JS.

Drevi vsi v Union najmlajših jadranskih stražarjev

Kolek Jadranske straže

V svrhu ojačenja socialnega mladinskega sklada podmladkov Jadranske straže je izdal oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani več vrst slikovitih kolkov. Že ljubka slička na teh kolkih pove vse: nežen otrok ob morju. Plemeniti namen in cilji jadranskega tedna vabijo ljubljanske meščane, da tudi na zunaj manifestirajo svojo pomorsko zavest. Vsa Ljubljana naj bo te dni v taboru jadranskih stražarjev. Hišni posestniki in družinski glavarji naj ne odrečejo skromnega doprinosu za ta namen. Vljudno so naprošeni, da odkupijo kolek Jadranske straže in ga napečatijo na svoja hišna vrata.

Kolke bodo razpečavale po hišah pooblaščen osebe, dobijo se tudi v trafikah.

Ne gre le za materialno žrtvovanje, viden nam bo tudi izraz naše skupne manifestacije. Zatorej na vsaka vrata en kolek Jadranske straže, da bosta ljubezen do ubogih otročičev in jadranska pomorska zavest tem lepše poudarjeni in izpričani!

Usoda narodov se odloča na morju

Načelnik zdravstvenega oddelka banske uprave dr. Doljak Franc.

Krone ruskih carjev na chicaški razstavi?

Vrednost 250 milijonov dolarjev

Tudi letos bo v Chicagu razstava. Američani računajo, da bo letošnji uspeh razstave morda še večji kot je bil lanski, ko je mesto praznovalo stoletnico svojega obstoja. Radi razvrednotenja dolarja bodo tudi tuje lažje prišli v Ameriko, a na drugi strani je Američanom težja nabava tujih valut. Zato bodo po vsej verjetnosti rajši šli v Chicago na razstavo kakor drugam, v druge države.

Uprava razstave je že pričela z reklamo in išče vsemogoče novosti, ki naj bi zanimali goste in jih privabile v Chicago. Američani so prišli na misel, da bi si izposodili od sovjetske vlade dragulje in krone bivših ruskih carjev. Iz Newyorka poročajo, da je sovjetska Rusija v načelu že pristala na ponudbo, vendar zahteva zato primerno najemnino. Poleg tega mora Amerika skrbno zastražiti te dragocenosti. Rusija bi skrbela za prevoz zakladnice v Ameriko.

Že l. 1922 se je sovjetska vlada bavila z

mislijo, da bi prodala carsko krono in vse dragulje. Tedaj je poklicala v Moskvo ameriške in angleške izvedence, ki so precenili vrednost tega zaklada. Ugotovili so, da samo diamanti tehtajo 25.000 karatov. Vrednost vseh dragocenosti znaša okoli 250 milijonov dolarjev. Krona Katarine Velike je gotovo najdragocenejši predmet in je vreden 42 milijonov dolarjev. V njej se blesti 5000 briljantov in velikanski rubin. Krona tehta 3 kilograme. Poleg te je še vse polno drugih dragocenosti, kakor n. pr. carsko žezlo, ki nosi na konici diamant »Orlov«. Ta je poleg »Cullinana«, »Kohinurja«, in »Velikega mogula« največji diamant in tehta 126 karatov. Žezlo je okrašeno še z drugimi diamanti, izmed katerih je najmanjši vreden 5000 dolarjev. Med okraski krone je tudi zlato jabolko, ki nosi dragulj 200 karatov.

Vse te dragocenosti so shranjene v zakladnici Narodne banke v Moskvi.

Merapi bruh

V Amsterdam je prispelo poročilo, da je na obali Jave nastal tektonski morski potres, ki je zajel tudi obrežje Jave. Nato je pričel bruhati ognjenik Merapi. Iz žrela bruha ogenj v višino, ki gre tudi do 1000 m. Po pobočjih se razliva lava. Eno uro po prvem izbruhu se je žrelo med velikanskim grmenjem in bobnenjem sesulo. Potres je bil tako silen, da so se kazale seizmografa na opazovališču v Baladanu zlomili. Ognjišče potresa je po vsej verjetnosti južno od Jave.

Najstarejše gledališče na Kreti

Na Kreti so odkrili razvaline gledališča, ki ga smatrajo za najstarejše na svetu. Staroslovci domnevajo o njem, da je bilo gledališče zgrajeno 2000 let pred atenskim. Izvedenec Pernier je na podlagi okraskov in slik, ki so jih še našli, sestavil poročilo o vsebini tedanjih iger in o načinu odrskega podajanja.

V mestu Winterbourne Gunner na Angleškem so osnovali posebno vojaško šolo, ki naj pouči vojake o ravnanju v primeru plinskega napada. Vojake poučujejo o sestavi in učinku plinov ter o obrambi proti njemu. Nadalje se vadijo v reševanju zastrupljenca okopati v topli vodi.

»Cena za to majhno sobo je res previsoka.«
»Toda pogledite, kako lep razgled!«
»Lep razgled? Kako to? Saj je vendar pred menoj pokopališče!«
»Da, da! Če človek gleda skozi to okno, se vendar ob tem pogledu lahko razveseli, ko pomisli, da še ne leži med onimi tam.«

Predsednik španske vlade Lerroux, ki je moral radi nesporazumljenja med svojimi ministri podati ostavko.

Norec ali spokornik?

Korziški ropar Spada kaže že več časa znake umobolnosti. Dušeslovci so mnenja, da ni več pri zdravi pameti. Spada se je po aretaciji popolnoma izpremenil: silno je upadel. Zdi se, da je versko blazen. Neprestano moli. Prosil je za sveto pismo, ki so mu ga tudi dali. Ponoči prične nenadoma prepevati psalme. Od časa do časa ga obišče duhovnik in ostane pri njem delj časa. Duhovniku je izrazil željo, da bi rad šel v samostan. Prosil ga je, naj gre v Rim in naj izposluje od sv. očeta dovoljenje, da bi ga sprejeli v samostan, ker bi rad študiral bogoslovje... Verjetno je, da se je Spadi priročil grozodejem, ki jih je izvršil na Korziki, zmrčil um, ko je prišla nad njega pravica. Spadove tolpe so strahovale Korziko dolgo let, napadale so vasi, jih oropale, prizanašale niso niti ženskam in izvršile nad njim najhujše zločine. Spada je bil eden najhujših tolovajev in kolovodij. Pogosto je njegova četa napadla orožniške patrulje in jih uničila.

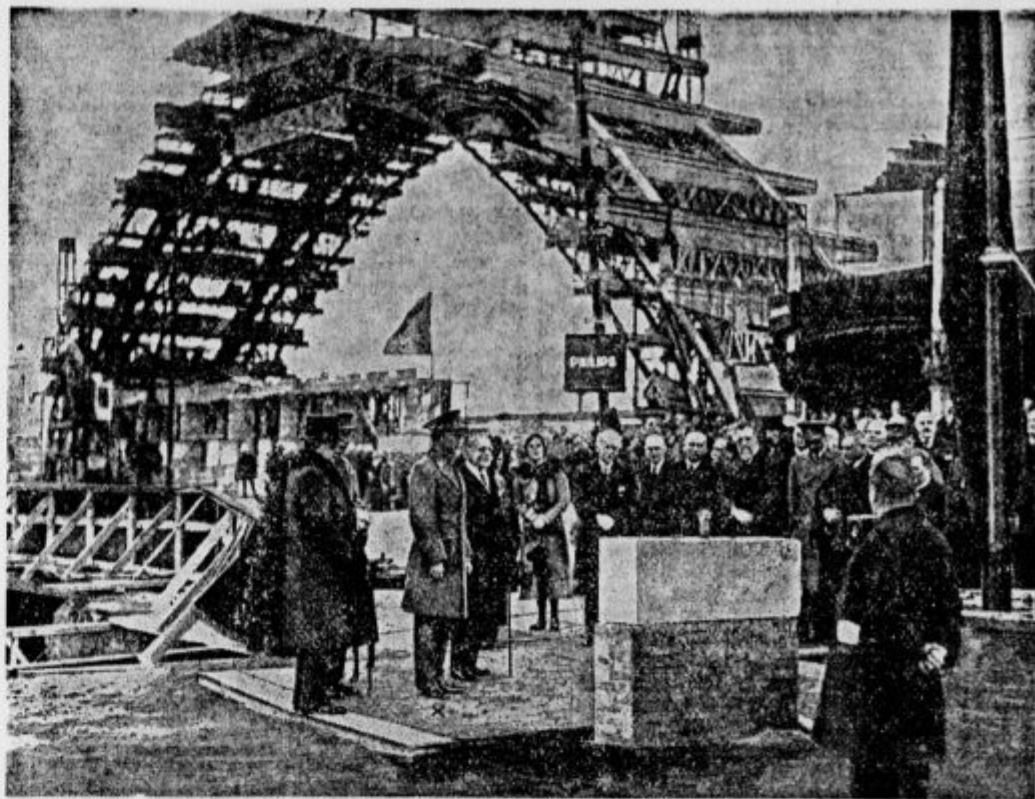
Tiskarsko mesto

Sovjetska Rusija potrosi ogromne zneske denarja za tisk. »Pravda«, ki navadno prinaša poročila o gibanju komunistične stranke, je v zadnjem času svoj obrat silno razširila. Tiskarne, upravni prostori in uredništvo zavzemajo površino 7,5 ha. To je nekakšna sovjetska graščina in časnikarsko mesto. Uredništvo je nastanjeno v stavbi, ki ima osem nadstropij. Tiskarna ima najmodernejšo stroje. O rotacijskem stroju pa gre glas, da je eden največjih na svetu.

Narodna fronta je prosila župana v Curihu, naj bi ji dovolil obhod po mestu dne 1. maja. Župan je prošnjo zavrnil. Prepovedani so vsi obhodi.

Na Španskem je zavladala zopet zmešnjava. Vrati se stavka za stavko. Tako so v Madridu proglasili stavko tudi peki in mesto je ostalo brez kruha. Takoj so postavili vojaške pekarnice, ki za silo prekrbujejo prebivalstvo s kruhom. Seveda gre to počasi od rok, kakor nam kaže slika.

V prisotnosti belgijskega kralja so položili temelje za svetov. razstavo, ki bo prihodnje leto v Bruslju.

Trockega bi si radi privoščili

Sam trepeče pred svojimi rojaki

Ali je Trocki še v Barbizonu? Ali je še sploh na Francoskem? Kje je prav za prav? Kam namerava odpotovati? Ali res v južno Ameriko? Ali ne morda nazaj na Turško? Kdo more odgovoriti danes na vsa ta vprašanja?

Časnikarji oblegajo noč in dan vilo v Barbizonu, v kateri se je skrival Trocki več mesecev, ne da bi francoska javnost vedela za to. Noben poročevalec velikih francoskih inozemskih listov se ne upa prevzeti nase odgovornost, da bi zamudil novico o kakršnemkoli koraku bivšega ruskega revolucionarja. Njegovo ime je v svetu znano, zato tudi lastniki listov dobro vedo, da bo javnost natančno prebrala vsako vrstico o kretanjih Trockega, pa naj bo še tako nesmiselna. V Barbizonu prihajajo znanci in neznanci iz okolice, iz Pariza in drugih mest. Trockega so njegovi prijatelji neprestano stražili, da bi ga obvarovali pred morebitnim napadom s te ali druge strani. V petek je nenadoma pridrvel pred vilo neki Rus, bivši veleposelnik ob Volgi, ki je danes mehanik v avtomobilski tovarni na Francoskem. Skočil je čez ograjo in prispel čisto do vile. Toda vilo stražijo tudi psi. Rus jih je pričel obdelovati s palico, a živali se niso umaknile. Tedaj je začel vpiti in zasramovati Trockega kot sododgovornega za revolucijo in za vse, kar je prinesla. Končno je posegla vmes policija in odvedla Rusa. Tudi drugi Rusi so se pripekljali v Barbizon, da bi videli Trockega, toda ta se je neprestano skrival v hiši.

Ponoči se je tu pa tam začelo vpitje okoli vile, tam zopet petje, potem zopet zasramovanje in psovke. Časnikarji in fotografi so bili v neprestani pripravljenosti, da zabeležijo tudi najmanjši dogodek in posnamejo vsako količjak pomembno osebnost, ki se je pojavila pred vilo. Prav podjetni so bili ameriški poročevalci. Ti so si napravili pravo taborišče okrog vile, znesli so skupaj

stole in mize z bližnjih hotelov ter pregrnili s plaptami. Tu so prenočevali.

Po večini se niti najspretnejšemu poročevalcu ni posrečilo zvedeti kaj posebnega o Trockem in o njegovih namenih. Trocki se od dneva, ko je javnost zvedela za njegovo prisotnost, sploh ni pokazal. Neprestano je v zaprti vili. Časnikarji vprav oblegajo njegove tajnike, ki od časa do časa zapustijo vilo in se odpeljejo z avtomobilom ali z motornimi kolesi v Pariz. Tu nakupujejo potrebne reči in oddajajo pošto. Prihajajo in odhajajo pri stranskih vratih. Ako jih časnikarji povprašajo o tej ali drugi zadevi, skomizgnejo z rameni in grede dalje. Niti pismonoša ni v zadnjem času mogel več v hišo Trockega. Zaman je zvonil na vratih, nikdo mu ni odprl. Trocki ni sprejemal niti več poštnih pošilk. Bal se je, da bi ne bila v njih skrita bomba, namenjena njemu. Neko noč je neki mladenič v Barbizonu za šalo sprožil pištolo. Že so časnikarji planili proti poštnemu poslopju in takoj brzojavili svojim listom v Newyork in Chicago, da se pripravi napad na Trockega. Ko se je policija prvič javila v vili Trockega, se je ta prestrašil in vzkliknil: »Vi me hočete izročiti mojim nasprotnikom, da se maščujejo nad mano!« Poslej je Trockega vedno bolj navdajal strah, da so mu sovražniki za petami. Niti občinski uslužbenec, ki je prišel po opravi, ni mogel v vilo. Moral je priti sam župan in šele njemu so odprli. Ta strah pred morebitnim atentatom je prevzel deloma tudi policijo. Ta je silno previdna. Ko sta prišla iz Pariza v Barbizon dva policijska inspektorja, nista zavozila s svojim avtomobilom do vile, temveč sta ga pustila v gozdu.

V Barbizonu je že vse pripravljeno na odhod. Trocki je vse svoje stvari spravil že v zaboje. Iz Barbizona so odpeljali že več avtomobilov, polnih prtljage.

Od Tilmenta do Snežnika

Kako so zašli v past

Poročila iz Julijske Krajine še vedno govore o volivnih »trikihi«, ki so jih rabile volivne komisije ob zadnjih »volitvah«. Splošno sicer ni nikdo smatral »volitve« za resen političen čin in je šel radi tega »voliti«, da se izogne hudim posledicam, ki bi ga sicer zadele. Kljub temu so tu pa tam nekateri bolj iz nagajivosti, kakor iz drugega razloga hoteli podražiti oblastnike s tem, da so glasovali »ne«. Marsikdo je tako prišel v past; kajti danes ni več nikakega dvoma, da imajo oblastva evidenco vseh tistih, ki so se drznili glasovati proti. Kako so n. pr. delale nekatere komisije v Trstu? Volivcu je predsednik izročil dve glasovnici, eno »da«, drugo »ne«. Brihten volivec je primerjal obe glasovnici in če je imel ostro oko, je takoj opazil razliko, četudi sta bili zaprti. Notranji tisk je udarjal pogosto navzven in se poznal tudi na zunaj. Toda komisije so si zagotovile kontrolo še na drug način. Nekateri volivci so opazili, da je glasovnice »da« podpisal ob pečatu prvi skrutinator, glasovnice »ne« pa drugi. Glasovnice ni predsednik takoj spustil v žaro, temveč jo je pokazal skrutinatorjema. Ta sta lahko takoj ugotovila na podlagi podpisov, ali je volivec glasoval proti ali za. V volivnem seznamu sta seveda takoj pripisala primerno pripombo.

V škofijskem seminariu na Reki (seminario vescovile), ki je podrejeno reškemu škofu Santinu, se slovenski gojenci ne počutijo dobro. Pod škofijskim upraviteljem msgr. Meechio so boljše ravnanje z njimi. Svojim dušnim pastirjem so za velikonočne praznike pisali v italijanskem jeziku, kar je te seveda neprijetno osupnilo.

Več bogoslovcev iz reške škofije študira v Benetkah, torej ne v goriški bogoslovni, kjer se vzgajajo bogoslovci iz goriške, tržaško-koperske in poroške škofije.

Najnovejša moda: prozorni klobuki iz »cellophana«. Namenjeni so v prvi vrsti angleškim nevestam. Pravi, da imajo to prednost, da se vidi skozi nje frizura. Za brivce je to na vsak način velik pridobitek, za moške gotovo ne.

Uganka

»Poslušaj torej: Nekoč je bil ribnik. Okoli ribnika je vodila ozka steza. Na eni strani ribnika je sedel kuža, ta kuža je moral na drugo stran ribnika. Ni pa smel po stezi in tudi preplavati ga ni smel. Kako je prišel na drugo stran?«
»Če ni smel po stezi, plavati tudi ni smel, leteti pa ni znal, potem sploh ni prišel na drugo stran.«
»Pa je le prišel na drugo stran.«
»No, kako?«
»Preplaval je ribnik.«
»Če pa ni smel.«
»Pa ga je le preplaval!«

»Ti, porednež, ti! Zopet si se okoli potepal. Zopet si zgubil dva zoba!«
»Ne, mamica, v žepu jih imam.«

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglesi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pletilna vrstica po Din 250. Za plemenite odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prireditve

V kavarni »Stritar« vsak večer koncert. (b)

Službe iščejo

Dekle

ki zna pospravljati, šivati in nekoliko kuhati, ter ima rada otroke — išče zaposlitev za ves dan ali na ure. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Delo« št. 4703. (a)

Službo dobe

Izurjena pletilja se išče za takoj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Prva moč« št. 4751. (b)

Knjigovodja bilancist smožen voditi samostojno pisarniško delo, se sprejme v službo k večjemu lesnemu podjetju. Ponudbe na: Matija Vidmar — Zreče. (b)

Vajenci

Deklica

kmečkih staršev, z dvema gimnazijama, se želi izučiti v prometni trgovini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4693. (v)

Denar

200.000 Din posojila išče veliko podjetje v Sloveniji s primernimi obrestmi in vknjižbo na prvo mesto. Ceni ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Plodonošno podjetje« št. 4633. (d)

50.000 Din posojila iščem proti vknjižbi na hišo s trgovino in gostilno radi povečanja obratov. — Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod št. 1245/4678. (d)

Družabnika (-co) s 50—60.000 Din gotovine sprejemam radi povečanja dobrodošle trgovine. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Sigurna eksistenca« št. 4702. (d)

Stanovanja

Dvosobno stanovanje visokopritlično, vse prikljike, oddam takoj ali pozneje za 450 Din — manjši stranki tudi ceneje. Vodovodna cesta 75. (č)

Za avgust t. l. se oddajo pritlični poslovni prostori in stanovanje pripravljeni za pisarne — zdravniška ev. prodajalne v Ljubljani Kr. Petra trg 3, kjer se poizve natančneje. (č)

Vnajem

Izložba

velika in svetla, v centru mesta, se odda s 1. majem t. l. v najem. Pojasnila v Gajevi 5/L, soba št. 128. (n)

Lokal

v centru mesta, z velikim izloženim oknom, se odda s 1. majem t. l. v najem. Pojasnila v Gajevi 5/L, soba 128. (n)

Posestva

Droben oglaš v »Slovenca« posestvo ti hitro prodaja; če že ne z gotovim denarjem pa kupen ti s knjižico da. (b)

Prodaj

pol stanovanjske in trgovske hiše ob najboljši prometni cesti in centralni legi. Za kupca šestobno stanovanje v solčni legi. Dopise pod »Ugodna lega« št. 4476 na upravo »Slovenca«. (p)

Trgovino

z mešanim blagom in inventarjem, kakor tudi s premičninami dam v najem oziroma prodam, ali tudi vzajemno poslovanje. Naslov: Maribor, Koroška cesta 56. (p)

Kupimo

Siri

Potrebujem večjo množico sortiranega sira od domačih siraren. Interesenti naj pošljijo boljše kvalitete vzorce z najnižjimi ponudbami na naslov: Vider M. trgovina, Ljubljana, Tyrševa cesta št. 55. (k)

Prodamo

Če avto svoj stari prodajal ali motorja bi znebil se rad, hrč kupcev tu mnogo priženi Slovenec najmanjši inšerati. (b)

Zelo poceni

se oblečete pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. (č)

Nogavice, rokavice in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in naicejeje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Zidovska ulica in Stari trg. (l)

Posteljnino, odeje, vložke, otomane itd. dobite naicejeje pri Alojziju Kočijažu, tapetništvo — Miklošičeva 6, Maribor. 1

Najcenejša kurjava so suhi bukovi kratko rezani odpadki od žage. Dostavljati tudi na dom. Ivan Šiška, tovarna parket, Metelkova ulica 4. Telefon št. 2244. (l)

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana Stari trg 32.

Prostovoljna javna dražba

oken, polken, lončenih peči, zidne opeke in kamna, kozarcev, steklenic, pletenk, sobne in kuhinjske opreme, posode — raznoterosti, se bo vršila v sredo 2. maja od 9 naprej na dvorišču Tyrševa cesta 31. (l)

Obrt

Za Din 1500.— lobavim praktičen couch positiran les la tapetniško lelo. — Tak cenem nakup Vam je mogoče le, če naročite kompletno in direktno pri tapetniški tvrdki Rudolf Sever, Marijin trg 2 Največja izbira blaga za pohištvo

Najgloblje se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki so nam na katerikoli način izkazali svoje sočustvovanje, darovali prekrasno cvetje in spremili na zadnji poti našega dobrega, nepozabnega brata, gospoda

Čitajte in širite »Slovenca«!

NAJBOLJŠI ŠIVALNI STROJ „ADLER“ IN „GRITZNER“

pokromana koleša GRITZNER“ po izredno nizkih cenah samo pri tvrdki JOSIP PETELINC LJUBLJANA blizu Prešernovega spomenika, za vodo. Telefon št. 2913.

KUBANY-JEV MATE ČAJ hrani ter krepi živce in mišice. — Telo postane odporno in s lahko premeta vse napore. Kdor ga redno pije, se mu ni bati ne gita ne revme. Dobi se v vseh lekarnah v originalnih zavojih po Din 15.—, ali pri zastopstvu: Lekarna Mr. Milivoj Leustek, Ljubljana, Nesljeva c. 1, ako pošljete v naprej Din 15.—. Sportniki, turisti, lovci, nogometaši: pijte ga redno!

MAJNIŠKE KIPE

od 10 cm velikosti dalje, bele kakor barvane, domače in tujdelave nudi po izredno nizki ceni

Prodajalna H. Ničman Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2.

Nogavice - rokavice

kompletne potrebščine za krojače in šivilje, nadalje bogata zaloga žepnih robcev, toaletnih potrebščin, kravat, vsakovrstnega modnega blaga itd., po

najnižjih cenah pri tvrdki

Josip Petelinc, Ljubljana za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

ZAHVALA

Najgloblje se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki so nam na katerikoli način izkazali svoje sočustvovanje, darovali prekrasno cvetje in spremili na zadnji poti našega dobrega, nepozabnega brata, gospoda

KARLA KLAUDER

Posebno smo dolžni zahvaliti se č. č. gg. oo. jezuitom za tolažbo ter spremstvo in g. dr. Pavlu Krajcu za vso skrb za časa bolezn.

ZALUJOČI OSTALI

Zelo ugoden nakup moderno urejenega hotela

Potom sodne dražbe se bode prodajal 28. maja 1934 ob pol 10. uri pri sodišču v Radovljici soba št. 26 hotel „Olympic“ na Bledu. Hotel je na novo zidan s 16 sobami, 3 lokali, 2 kuhinji, kopalnica, v sobah vodovod z mrzlo in toplo vodo, ter elektriko. Hotel stoji na najprometnejši točki ob jezeru, ter je krasen razgled z velikega balkona na jezero.

Pojasnila daje iz prijaznosti »Hranilnica kmečkih občin« v Ljubljani Poštni predal 297

LETOŠNJE, NOVO BOK PIVO PIVOVARNE UNION

izdelano iz pristnega bavarskega slada je od 21. aprila v prometu

OKUSNO! IZDATNO! ZDRAVO!

Posebno se priporoča kot krepljiva pijača za matere

Zelo ugoden nakup hotela

Na otoku Krku se proda potom sodne dražbe, ki se vrši dne 26. maja 1934 ob 9. uri pri tamkajšnjem sodišču, Krk soba št. 5 prvovrsten hotel „Vila Lucija“ v Aleksandrovcu s 24 sobami ter povsem opremljeno restavracijo z oskrbo 100 oseb. Hotel se nahaja v neposredni bližini kopališča. Kupci, ki se zanimajo za nakup hotela, se vabijo, da se te dražbe udeležijo, ker kupec lahko takoj prične z obratovanjem.

Pojasnila daje iz prijaznosti »Hranilnica kmečkih občin« v Ljubljani Poštni predal 297.

Naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena soproga, mamica itd., gospa

Wölfling Hedviga roj. Malner

danes, dne 27. aprila ob 4 zjutraj, v visoki starosti umrla. Pogreb nepozabne rajnice bo v nedeljo ob 4 popoldne na župno pokopališče na Bledu. Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek ob 6. Priporočamo jo v molitev! Bled, dne 27. aprila 1934.

Žalujoča rodbina Wölfling.

Ladvik Ganghofer: 75 Samostanski lovec

»Koristiti in obračati k dobremu moreš tudi s pohabljenimi rokami. Da je le srce na pravem mestu! In delati boš še tudi mogel za ženo in otroke. Le pripravno opravilo moramo najti zate.«
»Bog povrni, gospod, Bog povrni!« je jecjal Wolfrat. »Vidite in zato sem si mislil — za vozača v solinah bi bil še kar dober.«
»Tako? Ali si še kdaj kopal v jami?«
Solar je odkimal.
»Potem bo težko šlo. Vsakega dela se moraš učiti. Mislim, da boš moral ostati v solarni. Kuril in varil seveda ne boš več; toda na delavce paziti in kotle pregledovati in rovašiti boš še vedno mogel. Boš pri tem tudi majčkeno več zaslužil. Stari paznik si želi miru — koliko ima on, ti je itak znano. In zdaj vstani!«
Gospod Henrik je vstal in odprl klado. Wolfrat je pa obsedel in se ni gnil; samo strmel je v prosta in hlatal za besedo. Gospod Henrik ga je moral prijeti za roko in mu pomagati pokonci.
»Le pojdi, Wolfrat, le pojdi! Zena te čaka doma in bo v skrbih, če te predolgo ne bo. Vzravnaj se — in pojdi domov!«
Wolfrat je stal upognjen; od sedenja v kladi je odrevenel; pa menda tega ni čutil.
»Domov? Domov?« je sloval s pol pridušenim glasom. »Kje pa sem doma? Redite v nebesih — pa vam bom verjel!«
»Pozneje kaj?« se je nasmehnil gospod Henrik. »Za sedaj še v tvojem fevdu. Kje drugje? Zdaj pa odidi in Bog s teboj!« Odvedel je solarja k vratom in ga potisnil na cesto.
Wolfrat se je opotekel nekaj korakov naprej.

Ko je šel, da so se za njim zaprla vrata, je prestrašen jeknil: »Jezus, Marija! Zdaj sem pa čisto pozabil...« Planil je nazaj in začel biti s pestmi na podnice. »Gospod! Gospod! Pustite me notri — dajte, da se vam zahvalim...«

»Zahvali se nekomu drugemu...« se je odzval prostov glas, ko so se njegovi koraki oddaljili.

Kakor pijan se je opotekel Wolfrat po cesti in strmel v mrak, kakor da bi bil nov ves svet, ki ga je obdajal. Tedaj je zagledal pokopališni zid in za njim kamenite križe. Ihteč je planil tja in našel tudi tam zaklenjena vrata. Ob železnih križih se je zrušil na tla in stegnil roko med palicami, kakor da bi hotel doseči tja do groba svojega otroka.

V zvoniku se je oglašil zvon. Rahlo doneč so plaval zvoki nad široko dolino, vabeč ljudi k pokoju in počitku. Wolfrat se je pokrival ter tiho in ihteč zmoli anglosko čestčenje. Potem je kar stekel dalje.

Sopeč je prišel domov. V izbi je še gorela luč. Na pragu ga je čakala žena.

»Zef! Zef!«

Več ni mogel spregovoriti. Opočel se je, da ga je morala podpreti. Ko je stopil v izbo, je stegnil roko, kakor da bi hotel z enim samim mahom vse objeti, kar ga je obdajalo. Zdrknila sta na klop in molče privita drug ob drugega obsedela, dokler se ni od zunaj začel razburjen glas.

»Mamica! Mamica! Obe sta šli v hlev, čisto sami!«

Kakor čmrli je pribrenčal v izbo Lipče in prestrašen utihnil.

»Lipče!« je vprašal Wolfrat z negotovim glasom, »kaj me ne poznaš več?«

»Oče, oče!« je zakričal fant noro vesel, splezal Wolfratu na kolena in ga objemal ter poljuboval, da je obema skoro sapa pohajala.

»Kje je pa dekle?«

»Ne vem, kaj je sploh z njo. Zdaj so jo spet pridržali v samostanu. In ves čas...«

Toda Zefa ni mogla dalje govoriti. Lipče ji je bil pritisnil roko na usta in zapovedal: »Bodi tiho, mamica, moram o četu nekaj pokazati!«

Skočil je očetu s kolen ter strgal s sebe suk-njček in ga vrgel na tla; potem se je pripognil — hop! — in že je stal ravno ko sveča na glavi. Seveda se je zvalil takoj spet na stran, a zaradi tega ni bil nič manj ponosen, ko se je pobral s tal.

»In to si se naučil v samostanu?« se je čudil Wolfrat.

»Da, da, ali ne od nun!«

Zefa in Wolfrat sta se spogledala in se morala na glas zasmejati...

Kako dolgo, dolgo je že bilo, odkar je bil v tej izbi izzvenel zadnji smeh!

30.

Drugo jutro v zgodnji uri že, je zapustil pater Dezert prošnjo in naglo odšel v nunki samostan.

Nekaj ur pozneje se je odpravil gospod Henrik proti jezeru. Ko je prišel mimo Eggerjevine, je opazil ob plotu, ki je mejil posest od Polzerjevega fevda, stati skupaj Eggerja in Wolfrata; kmet je povešal glavo, Wolfrat pa mu je položil roko na ramo in mu očitno nekaj vneto prigovarjal.

Z zamišljenim nasmeškom je stopal gospod Henrik dalje pod venečo listnato streho občestnega drevja. »Spet eden, ki je v senci našel solnce! Seve, samo eden! Toda kani samo eno kapljico v morje, vedno bo povzročila svoje kroge in zganila sto drugih!«

Uro nato je prišel do jezera. Oba ribiča, ki sta razobešala mokre mreže, sta snela čepici in se mu približala.

»Ali je prišel kaj naš lovec tod mimo?«

»Hajmo? Ne, gospodi!«

»Potem popazita malo. Utegne priti. Ni mu treba praviti, da sem spraševal po njem. Recita mu samo: če bi morda rad govoril z menoj, me najde pri novi hiši!«

Gospod Henrik je odšel.

Ne dolgo in s steze sem je zazvenčala okovan-ka in se oglašili koraki.

Hajmo se je pojavil med drevjem. Hodil je počasi in utrujeno; kazal je žalosten obraz, četudi mu je ves rdel — nosil je nekaj težkega. Samostrel mu je visel okoli vratu, na hrbet si je oprtal do vrha polno vrečo.

»Kaj pa nosiš?« je vprašal eden od hlapcev.

»Svoje stvari,« je odvrnil Hajmo na kratko.

»Stvari? Saj ni še snega tam gori! Mar se že seliš z Rdečine?«

»Da, selim se,« je zamomljal lovec.

»Mar moraš v kak drug revir?«

Hajmo je odkimal in gledal predse.

»Kam si pa namenjen sedaj?«

»V samostan, h gospodu.«

»Najdeš ga bliže. Pravkar je odšel gori k novi hiši!«

»K novi hiši?« Hajmo se je izgubljeno ozrl naokoli in težko vzdihnil. »Ali bi mogel tu pustiti svojo vrečo?« Ne da bi čakal odgovora, je stopil v koč, položil vrečo na tla, pokimal hlapcema in krenil po cesti.

»Nove hiše ni bilo težko najti. Čez zlato bleščeče krošnje dreves se je svetila bela streha z okrašeno jelčico na temenu. Ko se je Hajmo z oklevajočimi koraki približal vratom v novo spletenem plotu, je iznenada postal, kakor da bi ga prešinil vesel strah. Dozdelo se mu je, da je skozi neko odprto okno zazvenel jasen smeh.